

Qeverisja dhe shteti

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Department i shkencave politike
Titulli i lëndës:	Qeverisja dhe shteti
Niveli:	BA
Statusi lëndës:	zgjedhore
Viti i studimeve:	III/I
Numri i orëve në javë:	2
Vlera në kredi – ECTS:	5
Koha / lokacioni:	Universiteti i Prishtines
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Ass. Dr. Anton Vukpalaj
Detajet kontaktuese:	anton.vukpalaj@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	Lënda është e ndarë në dy seksione kryesore. Seksioni i parë trajton teorinë dhe kërkimet brenda shkencave politike që studiojnë shtetin si aktor, duke analizuar origjinën e tij, transformimin me kalimin e kohës dhe përgjigjet që kushtëzojnë aftësinë e tij qeverisëse dhe ndërveprimin me shoqërinë. Sfidat ndaj autoritetit të shtetit në kohët e fundit përfshijnë globalizimin, evropianizimin dhe lëvizjet ideologjike që favorizojnë një liri më të madhe për aktorët e tregut. Pjesa e dytë e lëndës hyn më thellë në brendësi të shtetit, duke shqyrtuar parakushtet për qeverisje efektive dhe institucionet e ndryshme që formësojnë marrëdhëniet e pushtetit, vendim-marrjen politike dhe rezultatet e politikave në demokracitë moderne. Fushat e mbuluara në këtë seksion përfshijnë qeverisjen, procesin e politikave, zbatimin dhe rolin e profesioneve.
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i lëndës është të familjarizojë studentët me teorinë dhe hulumtimet lidhur me rolin e shtetit dhe procesin qeverisës në shoqëritë demokratike. Studentët do të zhvillojnë aftësinë e tyre për të lexuar, interpretuar dhe formuluar ide në lidhje me shtetin dhe qeverisjen në disa fusha të shkencave politike bashkëkohore, duke përfshirë teorinë shtetërore, kërkimin krahasues politik mbi shtetin dhe administratën publike. Studentët gjithashtu do të zhvillojnë aftësitë e tyre në komunikimin e këtyre ideve në formë shkencore dhe të shkruar.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të lëndës, studentët do të jenë në gjendje që të : - Familjarizohen me çështjet kryesore teorike dhe praktike që kanë të bëjnë me qeverisjen dhe shtetin ; - T'i kuptojnë termat dhe konceptet bazë të qeverisjes dhe shtetit;

	- Të krijojnë aftësi për t'i lidhur konceptet e qeverisjes dhe qeverisjes së mirë; - Të jenë në gjendje të bëjnë kërkime individuale dhe në grupe në këto dy fusha
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjeratat do të jenë interaktive dhe kërkohet nga studentët që të përgatisin paraprakisht secilën ligjeratë me qëllim që të jenë në gjendje të debatojnë për temat e trajtuara. Gjithashtu, ligjerata do të zhvillohet në forme interaktive me qëllim që t'u mundësohet studenteve që të shprehin mendimet e tyre mbi temat e debatuar.
Metodat e vlerësimit:	Testi 1, 40% Testi 2, 50%; Prezenca 10%.
Literatura	
Literatura bazë:	- Pierre, Jon, and B. Guy Peters. "Governance, Politics and the State." Macmillan International Higher Education, 2000. - Jensen, Laura S. "Government, the State, and Governance." Public Administration Review, vol. 63, no. 5, 2003, pp. 569-576. - Gerston, Larry N. "State and Local Government and Politics: Prospects for Sustainability." Wadsworth Publishing, 2012. - Bevir, Mark. "Governance and the State: Theoretical Considerations." Public Administration, vol. 82, no. 1, 2004, pp. 1-17. - Sørensen, Eva, and Jacob Torfing. "Theories of Governance and New Public Management: Links to Understanding Welfare Policy Implementation." International Journal of Public Administration, vol. 30, no. 10, 2007, pp. 953-966. - Peters, B. Guy. "Governance and the Changing Role of the State." Political Studies, vol. 44, no. 4, 1996, pp. 740-757. - Rhodes, R.A.W. "Network Governance and the Differentiated Polity: Selected Essays." Oxford University Press, 2017. - Scott, Colin. "Governance, Governmentality and the State of Regulation." Political Studies, vol. 49, no. 1, 2001, pp. 21-37.
Literatura shitesë:	- Rhodes, R.A.W. "The New Governance: Governing without Government." Political Studies, vol. 44, no. 4, 1996, pp. 652-667.

	- Strange, Susan. "Global Governance and the Role of the State." <i>Political Studies</i>, vol. 44, no. 3, 1996, pp. 546-560. - Weiss, Thomas G. "Governance, Good Governance and Global Governance: Conceptual and Actual Challenges." <i>Third World Quarterly</i>, vol. 21, no. 5, 2000, pp. 795-814.
Plani i dizajnuar i mësimi:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
<i>Java e parë:</i>	Prezentim i mësimdhënësit; Prezentim i planit të lëndës; Hyrje në qeverisje dhe shtet - Vështrim i përgjithshëm i koncepteve dhe përkufizimeve kryesore - Evolucionin historik të qeverisjes dhe teorive shtetërore
<i>Java e dytë:</i>	Historik i shkurtër i qeverisjes dhe shtetit
<i>Java e tretë:</i>	- Teoritë tradicionale të qeverisjes moderne - Mendimtarët kryesorë dhe kontributet e tyre
<i>Java e katërt:</i>	Strukturat dhe funksionet shtetërore - Forma të ndryshme të shtetit (p.sh., unitare, federale) - Rolet dhe përgjegjësitë e shtetit
<i>Java e pestë:</i>	<i>Administrata Publike dhe Burokracia</i> - Roli i administratës publike në qeverisje - Strukturat burokratike dhe ndikimi i tyre në zbatimin e politikave
<i>Java e gjashtë:</i>	Testi 1
<i>Java e shtatë:</i>	Qeverisja dhe Politika Publike - Proceset e krijimit të politikave - Marrëdhëniet midis qeverisjes dhe politikave publike
<i>Java e tetë:</i>	Qeverisja Globale - Ndikimi i globalizimit në sovranitetin shtetëror - Organizatat ndërkombëtare dhe roli i tyre në qeverisjen globale
<i>Java e nëntë:</i>	Qeverisja dhe Shoqëria Civile - Roli i organizatave joqeveritare (OJF) dhe atyre të shoqërisë civile - Pjesëmarrja e publikut dhe ndikimi i saj në qeverisje
<i>Java e dhjetë:</i>	Qeverisja dhe Zhvillimi Ekonomik - Marrëdhënia midis qeverisjes dhe performancës ekonomike - Studime rasti të qeverisjes në vendet në zhvillim
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Qeverisja dhe korrupsioni - Shkaqet dhe pasojat e korrupsionit - Strategjitë kundër korrupsionit dhe efektiviteti i tyre
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Tendencat e ardhshme në qeverisje - Tendencat dhe sfidat në rritje në qeverisje

	- Roli i ardhshëm i shtetit në një botë që po ndryshon me shpejtësi
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Prezentime
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Prezentime
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Testi final

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
<i>Konform statusit të UP-së.</i>

Me 15. 09. 2024